

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

صبح جمعه
۸۶/۱۲/۳

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل سال ۱۳۸۷

مجموعه الهیات و معارف اسلامی
(ادیان و عرفان - تاریخ و تمدن ملل اسلامی - عرفان اسلامی)
(کد ۱۱۱۴)

نام و نام خانوادگی داوطلب:

شماره داوطلبی:

تعداد سؤال: ۲۲۰

مدت پاسخگویی: ۱۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

مواد امتحانی رشته مجموعه الهیات و معارف اسلامی: ۱- ادیان و عرفان ۲- تاریخ و تمدن ملل اسلامی و ۳- عرفان اسلامی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	سؤالات مشترک برای هر سه رشته	۳۰	۱	۳۰
۲	زبان عربی	۳۰	۳۱	۶۰
۳	سؤالات مخصوص رشته‌های: ۱- ادیان و عرفان ۲- عرفان اسلامی	۵۰	۶۱	۱۱۰
۴	تصوف و عرفان	۳۰	۱۱۱	۱۴۰
۵	سؤالات مخصوص رشته تاریخ	۴۰	۱۴۱	۱۸۰
۶	تمدن ملل اسلامی	۴۰	۱۸۱	۲۲۰

اسفند ماه سال ۱۳۸۶

استفاده از ماشین حساب مجاز نمی‌باشد.

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the number of the answer (1), (2), (3), or (4) that best completes the sentence. Then mark your choice on your answer sheet.

- 1- This decision marks another change of direction in the ----- of the country's education policy.
1) evolution 2) deduction 3) transmission 4) generation
- 2- The newspaper report did not ----- how the men were killed.
1) assign 2) debate 3) assume 4) specify
- 3- Children inevitably suffer problems of ----- to their parents' divorce.
1) controversy 2) adjustment 3) appreciation 4) compensation
- 4- Although she had been ill for a long time, it still came as a shock when she ----- died.
1) randomly 2) reluctantly 3) eventually 4) specifically
- 5- The police department ----- that the number of violent crimes will increase this year by about 15%.
1) imposes 2) advocates 3) estimates 4) identifies
- 6- The city's population ----- mainly Asians and Europeans.
1) compiles 2) deviates 3) comprises 4) eliminates
- 7- ----- dictates that it is the man who asks the woman to marry him and not the reverse.
1) Foundation 2) Convention 3) Constitution 4) Orientation
- 8- To secure our future, we need a(n) ----- economic strategy for the nineties.
1) ultimate 2) considerate 3) imminent 4) consistent
- 9- There is no doubt that the Italian ----- of the play sounds better than the English one.
1) version 2) equation 3) appendix 4) document
- 10- Crude oil is industrially ----- to purify it and separate out the different elements.
1) refined 2) modified 3) converted 4) condensed

PART B: Grammar

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each blank. Then mark your choice on your answer sheet.

Boyd is producing a film documentary that will present Randall's biography (11) ----- his poetry. Randall served as general editor of the Press (12) ----- 1965 to 1977. In the mid-seventies, printing costs and the closing of many small bookstores (13) ----- he had extended credit (14) ----- the Press in financial straits. Boyd hopes her documentary on Randall (15) ----- more people to African American literature.

11- 1) or	2) despite	3) as well as	4) in addition
12- 1) in	2) from	3) during	4) between
13- 1) that	2) where	3) from whom	4) to which
14- 1) left	2) had left	3) was leaving	4) would have left
15- 1) introduces	2) will introduce	3) is introducing	4) would introduce

Part C. Reading Comprehension

Directions: Read the following three passages and choose the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark it on your answer sheet.

PASSAGE 1:

A delegation from Medina, consisting of the representatives of the twelve important clans of Medina, invited Muhammad as a neutral outsider to Medina to serve as the chief arbitrator for the entire community. There was fighting in Yathrib mainly involving its Arab and Jewish inhabitants for around a hundred years before 620. The recurring slaughters and disagreements over the resulting claims, especially after the battle of Bu'ath in which all the clans were involved, made it obvious to them that the tribal conceptions of blood-feud and an eye for an eye were no longer workable unless "there was one man with authority to adjudicate in disputed cases."

By 622, Muhammad then emigrated to Medina, then known as Yathrib, a large agricultural oasis. This *Hijra* or emigration (traditionally translated into English as "flight") marks the beginning of the Islamic calendar. The Muslim calendar counts dates from the Hijra, which is why Muslim dates have the suffix AH (After Hijra).

Muhammad came to Medina as a mediator, invited to resolve the feud between the Arab factions of Aws and Khazraj. Medina was also home to a number of Jewish tribes, divided into three major clans: Banu Qaynuqa, Banu Qurayza and Banu Nadir, and some minor groups.

- 16- The delegation which ----- the representatives of the significant tribes of Medina invited Muhammad to serve as -----.
- 1) excluded – a delegate
2) included – a mediator
3) involved – an ambassador
4) kept out – an intermediary
- 17- There was conflict in Medina which included its Arab and Jewish ----- before 620.
- 1) applicants for around a hundred years
2) petitioners for around a hundred years
3) residents for about a century
4) supplicants for about a century
- 18- What made it clear to the citizens of Yathrib that tribal conceptions of disagreement did not work?
- 1) continuous massacres
2) occasional killings
3) predictable murders
4) unpredictable bloodsheds
- 19- The prophet's emigration from Mecca to Medina ----- the beginning of the Islamic calendar.
- 1) assesses
2) characterizes
3) evaluates
4) regards
- 20- The author finally concludes that Muhammad came to Medina to adjudicate and ----- between Aws and Khazraj.
- 1) settle the evelasting, mild quarrel
2) solve the short-lived, mild dispute
3) settle the temporary, bitter concord
4) solve the long-lasting, bitter disagreement

PASSAGE 2:

The dates mentioned for the birth, marriage, and death of Fatima vary in different sources. Several Sunni sources mention her birth happening in the same year as the reconstruction of Kaaba (five years *before* Muhammad receiving the revelation), while most Shi'a sources mention five years *after* the declaration of the prophethood. Some sources have even mentioned her birth on at the same year of revelation. This places Fatima's birth sometime between 606 to 615 CE.

When she attained the age of puberty, it became necessary for her to marry someone who would appreciate her status and the perfection and maturity of her virtues: someone who would know the real value and virtue of a human being. When she became eligible many men including Abu Bakr and Umar asked for her hand in marriage. But Muhammad said, "I am waiting for the revelation in this connection."

The revelation came and Fatima's husband was nominated. God ordered Muhammad, "Oh my prophet get the light (Noor) married to the light i.e., get Fatima married with Ali." When Ali ibn Abi Talib approached Muhammad to request the hand of Fatima in marriage, although he had nothing with him from the wealth of the world, yet he possessed a gem, which was the reflection of everything including piety and human nobility.

21- What does the passage mainly discuss?

1) Fatima's Birth and Marriage	2) Fatima and Declaration of Prophethood
3) Perfection and Maturity of Fatima's Virtues	4) Sunni and Shi'a Sources on Fatima's Life

22- According to the passage, the dates about Fatima's birth brought up in Sunni and Shi'a sources -----.

1) conform	2) contradict
3) are more or less the same	4) agree

23- Fatima reached the stage of maturity, which -----.

- 1) required her to get married
- 2) required her to reach perfection
- 3) forced her to attain the age of puberty
- 4) forced her to know the real value and virtue of a human being

24- When Fatima became ----- many men including Abu Bakr and Umar asked for her hand in marriage.

1) graceful	2) persuasive	3) qualified	4) well-expressed

25- Fatima got married with Ali, because he -----.

1) appreciated Fatima's status	2) requested her hand in marriage
3) possessed a gem, which reflected piety	4) was nominated by God

PASSAGE 3:

The Jaferi school (Iran, Iraq, Azerbaijan, Lebanon, Bahrein, Pakistan, and parts of Afghanistan and Saudi Arabia) is associated with Shia Islam. The fatwas, or time and space bound rulings of early jurists, are taken rather more seriously in this school, due to the more hierarchical structure of Shia Islam, which is ruled by the imams. But they are also more flexible, in that every jurist has considerable power to alter a decision according to his opinion.

The Jafari school uses 'aql "intellect" instead of qiyas in the Sunni schools, when establishing Islamic laws.

Each school reflects a unique al-urf that the classical jurists themselves lived in, when rulings were made. Some suggest that the discipline of isnad which developed to validate hadith made it relatively easy to record and validate also the rulings of jurists, making them far easier to imitate than to challenge in new contexts. The effect is, the schools have been more or less frozen for centuries, and reflect a culture that simply no longer exists.

26- What would the best title be for the above passage?

1) Jaferi Usul e Feqh	2) Jaferi School of Jurisprudence
3) Shia School of Thought	4) Shia vis-à-vis Sunni School

- 27- Time and space bound rulings of early jurists are taken more seriously in Shia because Shia Islam -----.
- 1) is more flexible
 - 2) is ruled by the Imams
 - 3) enjoys the more hierarchical structure
 - 4) can be altered according to the jurists' opinions
- 28- On the basis of Shia Islam, jurists -----when they want to found jurisprudence.
- 1) apply "reason" instead of "deduction"
 - 2) employ "proof" together with "deduction"
 - 3) use "aql" in lieu of "induction"
 - 4) utilize "wisdom" along with "induction"
- 29- Each school in Islam reveals ----- that the classical jurists themselves lived in when fatawas were established.
- 1) a paralleled civilisation
 - 2) a precedented society
 - 3) an exemplified life style
 - 4) an exceptional culture
- 30- The author finally concludes that -----.
- 1) it is much easier to challenge the rulings of jurists
 - 2) it is relatively easy to record and validate the rulings of jurists
 - 3) the schools have been relatively rigid for centuries
 - 4) the schools have been comparatively flexible for centuries

زبان عربی

■ ■ عین الأصحّ و الأدقّ في الأجوبة للترجمة أو التعريب أو الدلالة (٣١ - ٤١):

٣١- عین الصحیح:

- ١) ﴿ اتقوا الله و قولوا قولاً سديداً ﴾: تقواى خدا پيشه كنيد و (هنگام سخن) گفتار تان محكم و استوار باشد.
- ٢) ﴿ إنا زينا السماء الدنيا بزينة الكواكب ﴾: ما آسمانهاى دنيا را با زينت ستارگان آراستيم.
- ٣) ﴿ فتمثل لها بشراً سوياً ﴾: انسان راست قامتى براى او نمايان شد.
- ٤) ﴿ إنا أنزلناه قرآناً عربياً ﴾: بيشك قرآنى عربى نازل كرديم.

٣٢- عین الخطأ:

- ١) تعلم حسن الاستماع كما تتعلم حسن الحديث!: خوب گوش دادن را بياموز همانطور كه خوب سخن گفتن را مي آموزي!
- ٢) جانبوا الكذب فإنه مجانب للإيمان!: از دروغگويى كه دشمن ايمان است دورى كنيد!
- ٣) من سل سيف البغي قتل به!: هر كس شمشير ستم بر كشتد بدان كشته شود!
- ٤) كاد الفقر أن يكون كفراً!: نزديك است كه فقر به كفر بيانجامد!

٣٣- « أدنُ إليّ أذكرك كلاماً سمعته أنا و أنت منه! ». عین الصحیح:

- ١) به من نزديك شو تا سخنى را كه من و تو از او شنیده ايم به خاطرت بياورم!
 - ٢) بيا تا سخنى را برايت نقل كنم كه من و تو آن را درباره وى شنیده ايم!
 - ٣) پيش من بيا تا برايت سخنى را ذكر كنم كه درباره تو از وى شنیده ام!
 - ٤) نزد من بيا تا سخنى را كه تو درباره وى گفته بودى به يادت بياورم!
- ٣٤- « إنه توفي و هو كاره لأمرهم مشفق من وميض جمرهم متشف شراً القضاء في قضية شرهم! »: او در حالى فوت كرد كه ...
- ١) از كار آنان درمانده بود و از جرقه آتش آنها ترسيده و به دنبال درمان بدى آنها از طريق قضا و قدر بود!
 - ٢) از كار آنان ناراضى بود و از شرار آتش آنان بيمناك، و درمان مسأله شر آنان را در قضا و قدر مي جست!
 - ٣) نسبت به مسأله آنان بيزار بود و از نور كم آتش آنها بهره مند بود و پايان دادن به شر آنان را سخت مي جست!
 - ٤) كارشان را زشت جلوه داده بود و به نور كم آتش آنان دل بسته بود تا فتنه آنها را از پس پرده تقدير رخساره بنمايد!

٣٥- « إنما الصعاب كالكلب العقور، إذا رآك خفت منه و جرئت، نبحك و عدا و راءك! »:

- ١) دشواريها مثل سگ هارى نيستند كه چون ببيند كه از او ترسيده اى و فرار مي كنى، به دنبالت بدود و پارس كند!
- ٢) سختيها سگ درنده را مي مانند كه چون او را ببيني از او مي ترسى و فرار مي كنى، او هم در پى تو مي دود و پارس مي كند!
- ٣) سختيها به سگ هار مي مانند كه اگر ترا ببيند كه از او ترسيده اى و فرار مي كنى، به روى تو پارس مي كند و به دنبالت مي دود!
- ٤) دشواريها چيزى جز سگ درنده نيستند كه چون ترا ببيند كه از او مي ترسى و فرار کرده اى، پارس مي كند و پشت سرت مي دود!

۳۶- « إذا كان الكريم عبوس وجه فما أحلى البشاشة في البخيل! »:

(۱) اگر کریم گرفته رو باشد، شیرین تر از خوشرویی بخیل است!

(۲) اگر بخشنده گشاده رو باشد، در مقابل بخیل عبوس چه زیباست!

(۳) اگر شخص کریم ترشرو باشد، چه زیباست خوشرویی در شخص بخیل!

(۴) اگر شخص بخشنده عبوس چهره باشد، بازهم خوشروتر است از خوشرویی بخیل!

۳۷- ﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تَحِبُّونَ﴾! تَدَلَّ الْآيَةُ عَلَى أَنَّ مِنْ فَهُوَ الْبَار!

(۱) أَنْفَقَ كُلَّ مَا عِنْدَهُ (۲) يُحِبُّ الْإِنْفَاقَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ (۳) يُنْفِقُ بَعْضَ طَعَامِهِ (۴) يُنْفِقُ الْأَحْسَنَ مِمَّا يَحِبُّهُ

۳۸- « ما كان أكثرهم و أنت جليسهم و أقلهم إذ شيعوك و كبروا! ». يقصد الشاعر من البيت.....

(۱) الإرشاد إلى الاتحاد و التعاون! (۲) التحذير من الانخداع بكثرة الأعداء!

(۳) مخاطبة إنسان عظيم قد توفي! (۴) نصيحة الناس بمتابعة أوامر الكبار!

۳۹- « برخی عمر اورا هزار سال دانسته اند و بعضی دیگر کمتر از آن! »:

(۱) من الناس كان يعرف أن عمره ألف سنة و الآخر دون ذلك!

(۲) بعض الناس يعلم عمره ألف عاماً و البعض الآخر أقل منه!

(۳) بعضهم من كان يرى عمره ألف عاماً و بعض أقل منه!

(۴) منهم من رأى أن عمره ألف سنة و منهم دون ذلك!

۴۰- « تا وقتی غم درون خود را از من پنهان بداری، مکنونات دل خویش را برای تو افشا نخواهم کرد! »:

(۱) سوف لا أفشي بمکنونات قلبي لك ما دمت تكاميني ببنات صدرك!

(۲) سوف لن أفشي لك بضميري ما لم ترالي تكتمين لي بمکنوناتك!

(۳) لا أبوح ما في ضميري لك و مازلت تكتم علي مکنوناتك!

(۴) لن أبوح لك بمکنونات قلبي مادمت تكاتمني بنات صدرك!

۴۱- « امروز وزیر مشاور دیدارهای رفت و برگشت خود را برای یافتن فرمولی برای خاتمه دادن به بحران آغاز کرد: »:

(۱) بدأ اليوم وزير الدولة بزياراته المكوكية للحصول على صيغة لإنهاء الأزمة.

(۲) شرع الوزير المشاور بلقاءاته المتوالية لبحث عن صيغة حل لنهاية الأزمة.

(۳) شرع اليوم الوزير المشاور بالزيارات المتوالية للبحث عن حل لإنهاء الأزمة.

(۴) بدأ وزير الدولة هذا اليوم لقاءاته المكوكية ليحصل على صيغة في اختتام الأزمة.

■ ■ عین الصحيح في التشكيل (۴۲ - ۴۴) :

۴۲- « لا تمارين اخاك و لا تمازحنه و لا تعدنه فتخلفه و عدك! »:

(۱) أَخَاكَ - تُمَازِحَنَّ - تَعْدَنَّ - تُخَلِّفُ (۲) تُمَازِحَنَّ - تَعْدَنَّ - تُخَلِّفُ - وَعَدُّ

(۳) أَخَاكَ - تُمَازِحَنَّ - تَعْدَنَّ - تُخَلِّفُ (۴) تُمَازِحَنَّ - تَعْدَنَّ - وَعَدُّ

۴۳- « انفراد بسرك و لا تودعه الحازم فيزل و لا الجاهل فيخون! »:

(۱) الْحَازِمُ - يَزِلُّ - الْجَاهِلُ - يَخُونُ (۲) انْفَرَدَ - سَرِكَ - تُوَدِّعُ - الْحَازِمُ

(۳) تُوَدِّعُ - الْحَازِمُ - يَزِلُّ - الْجَاهِلُ (۴) سَرِكَ - تُوَدِّعُ - يَزِلُّ - يَخُونُ

۴۴- « أظهر بخيل الجزع بعد ان سرق منه عشرة الاف من دراهم، فقيل له: اجعل تحت رأسك الحجر عوضاً عنها! »:

(۱) الْجَزَعُ - سُرِقَ - آفَافٌ - دَرَاهِمٌ (۲) اجْعَلْ - تَحْتِ - رَأْسَ - الْحَجَرِ

(۳) أَظْهَرَ - بَخِيلٌ - عَشْرَةٌ - آفَافٌ (۴) بَخِيلٌ - الْجَزَعُ - سُرِقَ - عَشْرَةٌ

■ ■ عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي (٤٥ - ٤٨) :

-٤٥ « إلیک عني يا دنيا لا حاجة لي فيک! »:

- (١) حاجة : مفرد مؤنث - معرف بالاضافة / اسم « لا » و مفرد و مبني على علامة النصب و هنا الفتح، و منصوب محلاً
- (٢) ي : ضمير متصل للرفع - مبني على الكسر / مجرور محلاً بحرف الجرّ ، عني: جار و مجرور و متعلقهما « إلیک »
- (٣) دنيا: مفرد مؤنث - مشتق و اسم تفضيل / منادى نكرة مقصودة مبني على الضمة المقترنة
- (٤) إلیک: اسم فعل مرتجل بمعنى الأمر - لازم - مبني / فاعله ضمير الكاف البارز

-٤٦ « ما أحلى هذه الحياة لولا الممات! »:

- (١) أحلى: فعل جامد على وزن الماضي لإنشاء المدح / فعل و فاعله « هذه » والجملة فعلية و خبر مقدم
- (٢) الحياة: مشتق و صفة مشبهة - معرف بال - معرب - منصرف / عطف بيان و منصوب بالتبعية
- (٣) الممات: مفرد مؤنث - جامد و مصدر ميمي - معرب / مبتدأ و مرفوع و خبره محذوف وجوباً
- (٤) هذه: إشارة للقريبة - معرفة - مبني على الكسر / متعجب منه و منصوب محلاً على المفعولية

-٤٧ « السبب في ذلك ... أن وراء كل رأي منها هوى عصبية »:

- (١) هوى: اسم - مفرد مؤنث - مشتق و صفة مشبهة - معرب - مقصور - منصرف / اسم « أن » مؤخر، والجملة اسمية
- (٢) وراء : مفرد مذكر - نكرة مختصة / ظرف أو مفعول فيه للمكان و منصوب، و شبه الجملة خبر « أن » المقدم
- (٣) عصبية : اسم - مفرد مؤنث - جامد و مصدر صناعي - نكرة - معرب / نعت و منصوب بالتبعية للمنعوت
- (٤) رأي : جامد و مصدر - نكرة - معرب - منقوص - منصرف / مضاف إليه و مجرور بكسرة مقترنة

-٤٨ « لم تكذ السكطة تلقي القبض على الزعماء الستة حتى قامت الثورة في البلاد! »:

- (١) قامت : فعل ماضٍ - للغائبة - معتل و أجوف (إعلاله بالقلب) - لازم - مبني للمعلوم / فعل و فاعله « هي » المستتر
- (٢) تلقي : للغائبة - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد من باب إفعال / فعل مرفوع بضمّة مقترنة ، والجملة الفعلية خبر « كاد »
- (٣) تكذ: للمخاطب - مجرد ثلاثي - صحيح و سالم / لم تكذ: فعل من أفعال المقاربة ، اسمه « السلطة » والجملة فعلية
- (٤) الستة : اسم - من الأعداد الأصلية المفردة - مفرد مذكر - معرف بال - منصرف / مضاف إليه و مجرور

■ ■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (٤٩ - ٦٠)

-٤٩ عین الخطأ:

(١) هما مصطفاتان و راضيتان ...	(٢) هم مصطفون و راضون ...
(٣) هن مصطفات و راضيات ...	(٤) هي مصطفاة و راضية ...
- ٥٠ « ... يدعون و ... ترمين ». عین الخطأ للفراغ:
(١) هم / أنتن لن	(٢) هم لم / أنت لن
- ٥١ « عین حرف الفاء يختلف عن غيره:
(١) اجتمعوا عليه فسموه إماماً!	(٢) إن قبيلتها و إلا فائذن بحرب!
(٣) من يضلله فلا هادي له!	(٤) من يهد الله فلا مضل له!
- ٥٢ عین العبارة التي استخدم فيها التأكيد:
(١) النور نفسه ينقسم كله إلى نور في نفسه!	(٢) النور ينقسم إلى نور في نفسه لنفسه!
(٣) كل نور محض يشرق في كل أمر و لا غير!	(٤) كل نور ينقسم إلى نفسه في نفسه و لا غير!
- ٥٣ عین « إن » تختلف عن غيرها:
(١) إن الصادقون لفائزون!	(٢) إن الصادقين رأيتهم فأكرمهم!
(٣) أكرم الصادق إن رأيتَه!	(٤) أكرم الصادق و إن لم تعرفه!
- ٥٤ « في مكتبة كليتنا ٩٠٢ كتاب است ». عین الخطأ في تكميل العبارة بالعربية:
(١) اثنان و تسعمائة كتاب!	(٢) اثنان و تسعمائة من الكتب!	(٣) تسعمائة كتاب و كتابان!	(٤) تسعمائة و اثنان كتاب!

۵۵ - « صرْتُ أقرن إلى هذه النظائر! ». عین الخطأ في المبني للمعلوم: صرْتُ ... إلى هذه النظائر!

(۱) یقارننی ذوالحقد (۲) یقارنونی المخطئین (۳) یقارنونی (۴) تقارنونی

۵۶ - عین الخطأ:

(۱) سُررت يوم زرتک! (۲) سُررت يوم زرتک فيه! (۳) فرحت يوم لقيتک! (۴) فرحت يوماً لقيتک فيه!

۵۷ - « اعلم أن المتقي إن ضحك لم يعلُ صوته! ». عین الصحيح في تبديل الجملة إلى أسلوب الشرط:

(۱) ... إذا يضحك لم يعلو صوته! (۲) ... إن ضحك فلا يعلو صوته!

(۳) ... إن يضحك لا يعل صوته! (۴) ... إذا ضحك فلم يعل صوته!

۵۸ - « ألفتيم دنياكم هذه أزهذ عندي من عطفة عنز! ». عین الخطأ:

(۱) ألفتيم : من أفعال القلوب و فاعله ضمير « تم » البارز (۲) دنيا: اسم تفضيل و مفعول به أول و منصوب بفتح مقدره

(۳) عنز: فاعل و مرفوع محلاً لشبه فعل « عطفة » (۴) هذه: نعت مفرد و منصوب بالتبعية للمنعوت « الدنيا »

۵۹ - ﴿ من ذا الذي يشفع عنده إلا بآذنه ﴾. الغرض من الاستفهام...

(۱) التشويق. (۲) التعظيم. (۳) التهويل. (۴) الاستنباط.

۶۰ - « شربت كأس الردى بالظلم منزعاً و بت بالطف قرب الماء ظماناً! ». الاستعارة في « كأس الردى »...

(۱) تخيلية تبعية. (۲) تصريحية أصلية. (۳) مكنية تبعية. (۴) مكنية أصلية. اديان و مذاهب

۶۱ - کدام کتاب، تماماً ابداع قلم خود کنفوسیوس است؟

(۱) ای چینگ (۲) چون چيو (۳) شوچینگ (۴) شی چینگ

۶۲ - کدام مورد، از مهمترین منابع فقه اسماعیلی، به ویژه اسماعیلیان طبیعی است؟

(۱) المصابیح (۲) اعلام النبوة (۳) دعائم الاسلام (۴) راحة العقل

۶۳ - کدام یک از عقاید قدریه محسوب نمی شود؟

(۱) کلام خدا محدث و مخلوق است. (۲) ایمان، شناخت اکتسابی خداوند است.

(۳) امامت و خلافت منحصر به قریش و عرب است. (۴) تفاوت نژادی میان عرب و موالی مورد تأکید است.

۶۴ - از عقاید زیدیه در باب امامت کدام است؟

(۱) لزوم فاطمی بودن امام (۲) لزوم علوی بودن امام (۳) عدم لزوم قیام از سوی امام (۴) عدم جواز امامت دو نفر به طور همزمان

۶۵ - کدام گزینه در مورد مذهب برهوسماج درست است؟

(۱) تعدد آلهه را قبول دارد. (۲) طرفدار رجعت به آیین قدیم هندو است.

(۳) پایبند به تشریفات و مناسک متکلف هندوهاست. (۴) معتقد به جوهر و مغز اصلی مشترک در همه ادیان می باشد.

۶۶ - آخرین گوروی سیکهه که وفاداری به کتاب مقدس را جایگزین وفاداری به گورو کرد، کدام است؟

(۱) امرداس (۲) ارجون (۳) انگاد (۴) گوویند

۶۷ - کدام گزینه در مورد وارونا نادرست است؟

(۱) بین حق و باطل قضاوت می کند. (۲) بر عالم اموات حکومت می کند.

(۳) خدای نظم و ترتیب است. (۴) رب گنبد آسمان است.

۶۸ - تثلیث «برهما، شیوا و ویشنو» نخستین بار در کدام کتاب مطرح شده است؟

(۱) مهابهاراتا (۲) پورانهها (۳) برهنهها (۴) اوپانیشادها

۶۹ - عبارت «تت توم اسی» در اوپانیشادها اشاره به چه چیزی دارد؟

(۱) بینونت آتمن و برهنن (۲) سایه برهنن بودن آتمن (۳) مخلوق برهنن بودن آتمن (۴) همسانی برهنن و آتمن

۷۰ - کدام یک جزء اسکندههای (درجات) پنجگانه بودایی نیست؟

(۱) احساس (۲) جسم (۳) روح (۴) عقل کامل

۷۱ - مؤسس مکتب مادیمیکه کیست؟

(۱) ناگارجونه (۲) ماهیندا (۳) شنکره (۴) اشوگشه

۷۲ - کدام گزینه در مورد مقصد ارته درست است؟

(۱) اخلاقیات (۲) شریعت دینی (۳) جستجوی جاه و قدرت مادی (۴) جستجوی کامرانی و لذایذ نفسانی

۷۳ - مکتب کدام یک «ضد ثنویت مشروط» است؟

(۱) رامانوجه (۲) شنکره (۳) کپيله (۴) مدهوا

۷۴ - برشم در مراسم دینی کدام آیین به کار گرفته می شود؟

(۱) زروانی (۲) زردشتی (۳) مسیحیت (۴) مهرپرستی

۷۵ - کدام گزینه در مورد مذهب مهاییانه درست است؟

(۱) بودا فاقد جنبه اولوهیت است. (۲) بودا موجودی سزاوار پرستش و عبادت است.

(۳) بودا انسانی است که به نیروانه رسیده است. (۴) بودا در فنای محض و سکون مطلق قرار دارد.

- ۷۶- کدام یک، دین را تجربه نومنیوس می‌داند؟
(۱) اتو (۲) الیاده (۳) تیلیخ (۴) شلایر ماخر
- ۷۷- تعریف مالینوسکی از جادو کدام است؟
(۱) همان دین در مرحله اولیه آن است.
(۲) مبتنی بر نیروی غیر شخصی و بر پایه اصل همانندی استوار است.
(۳) نوعی علم و تکنولوژی ابتدایی و مبتنی بر استدلال نادرست است.
(۴) نسبت به دین ابزارمندان‌تر و هدف آن نتیجه‌ای ملموس و مادی است.
- ۷۸- رالوهیمبا نام خدای اقوام بود.
(۱) بیرهور (۲) باوندا (۳) دیری (۴) شوتاناگپور
- ۷۹- در میان خدایان یونان، تنها بود که همچنان غیر قابل وصول و اطاعت‌ناپذیر می‌باشد.
(۱) آتنه (۲) دیونوسوس (۳) زنوس (۴) هرمس
- ۸۰- انیتیس در مصر باستان همان پارسیان بود.
(۱) آسوین (۲) عشر (۳) ناهید (۴) ییما
- ۸۱- کدام اسطوره، شرح جستجوی بی‌مرگی انسان است؟
(۱) تیامت (۲) ایشتر (۳) انکیدو (۴) اوتنایشتیم
- ۸۲- نجمیا به وسیله کدام پادشاه مأمور اداره سرزمین اورشلیم شد؟
(۱) اردشیر دوم (۲) خشایار (۳) داریوش (۴) کوروش
- ۸۳- ناتان نبی در زمان کدام یک ظهور کرد؟
(۱) داوود (۲) سموئیل (۳) یوشع (۴) یوشیا
- ۸۴- بزرگترین نبی بنی‌اسرائیل در قرن هشتم ق.م چه نام داشت؟
(۱) ایلیا (۲) الیشع (۳) عاموس (۴) هوشع
- ۸۵- نبوت‌های ارمیا نبی را چه کسی تحریر و کتابت می‌کرد؟
(۱) اخیا (۲) باروک (۳) هولداکه (۴) یهو
- ۸۶- کدام عید در موسم رسیدن میوه‌ها و در فصل بهار در میان یهودیان برگزار می‌شد؟
(۱) کرناها (۲) فصیح (۳) شابوعوت (۴) پنجاهه
- ۸۷- کدام فرقه در زمان استیلای رومیان بر فلسطین در میان یهودی‌ها پیدا شد؟
(۱) صدوقی‌ها (۲) فریسی‌ها (۳) مکابی‌ها (۴) هرودیان
- ۸۸- یهودیان روایات شفاهی غیر شرعی را چه می‌نامیدند؟
(۱) حگاده (۲) حلاقه (۳) گمارا (۴) میشنا
- ۸۹- استر، نبیه بنی‌اسرائیل، همسر کدام یک از پادشاهان ایران بود؟
(۱) کوروش (۲) داریوش (۳) خشایار شاه (۴) اردشیر دوم
- ۹۰- مرجعیت در مذاهب کاتولیک و پروتستان به ترتیب عبارتند از:
(۱) رسولان، شورای کلیسایی (۲) کتاب مقدس، پاپ (۳) کتاب مقدس، کلیسا (۴) کلیسا، کتاب مقدس
- ۹۱- کدام یک از آباء کلیسا مخالف سازش با فلسفه یونان و گنوستیسیزم بود؟
(۱) ترتولیان (۲) آگوستین (۳) کلمنت اسکندرانی (۴) سنت دومینیک
- ۹۲- کدام یک از اناجیل، قدیمی‌تر است؟
(۱) لوقا (۲) مرقس (۳) متی (۴) یوحنا
- ۹۳- کدام فرقه در هنگام ظهور مسیح خود را محافظ معبد می‌دانست؟
(۱) قانونی (۲) فریسی (۳) صدوقی (۴) اسنی
- ۹۴- قدیمی‌ترین قتل عام مسیحیان در زمان کدام امپراطور صورت گرفت؟
(۱) زول‌سزار (۲) وسپاسیان (۳) هادریانوس (۴) نرون
- ۹۵- کدام کلیسا از عقاید مونوفیزیت‌ها تبعیت نمی‌کند؟
(۱) حبشه (۲) قبطی مصر (۳) نسطوری (۴) یعقوبیه
- ۹۶- مسبب گسترش آئین بودا در جنوب شرق آسیا چه کسی بود؟
(۱) آنندا (۲) آشوکا (۳) آرجونا (۴) ماهیندا
- ۹۷- مؤلف کتاب مبادی دین مسیحی کیست؟
(۱) لوتر (۲) کالون (۳) تسوینگلی (۴) آکویناس
- ۹۸- ایگناتیوس لویولایی مؤسس کدام فرقه بود؟
(۱) یسوعی‌ها (۲) یونیتین‌ها (۳) پیوریتین‌ها (۴) پرسبیتین‌ها
- ۹۹- کدام دعا را در دین زردشتی همراه با اهدای نذورات می‌خوانند؟
(۱) آفرینگان (۲) درئون (۳) نسک (۴) نیرنگ
- ۱۰۰- به اعتقاد دین‌شناسان کلمه مجوس در قرآن به کدام آیین اشاره دارد؟
(۱) مهرپرستی (۲) مانویت (۳) آیین مزدک (۴) آیین مغان
- ۱۰۱- کدام مورد، از کتب فقهی دیانت زردشتی به شمار می‌رود؟
(۱) داروی خرسندی (۲) شایست نشایست (۳) مینوی خرد (۴) یادگار جاماسبی
- ۱۰۲- کدام یک پشتیبان شبانان و کشاورزان است؟
(۱) اشا (۲) آرمیتی (۳) وهومنه (۴) امرتات
- ۱۰۳- کدام پادشاه، آیین زردشتی را در ایران به عنوان دین رسمی اعلام کرد؟
(۱) اردشیر بابکان (۲) داریوش اول (۳) شاپور اول (۴) کوروش
- ۱۰۴- هورواتات فرشته است.
(۱) بقا و جاودانگی (۲) رسایی و کامروایی (۳) شفقت و لطف (۴) نیرو و قدرت کامل

- ۱۰۵- کدام یک به بد بودن فطرت انسان معتقد است؟
 (۱) منسیوس (۲) کنفوسیوس (۳) چوانگ تزو (۴) شون تزو
- ۱۰۶- از نظر شلایر ماخر، دین عبارت است از:
 (۱) امر قدسی (۲) احساس اتکاء مطلق (۳) غایت قصوی (۴) حسن شورمندانه حمایت دیدن
- ۱۰۷- آموزه مهمی که در دین بودایی به وحدت بخشی جنبه های گوناگون دینداری بودایی منجر شد، کدام است؟
 (۱) اوتاره (۲) تری گونا (۳) تری پیتکه (۴) تری کایه
- ۱۰۸- مهم ترین زیارت آتشکده در آیین زردشتی در روز است.
 (۱) جشن تیرگان (۲) جشن مهرگان (۳) جشن نوروز (۴) جشن تولد زردشت
- ۱۰۹- کدام مورد از عقاید بشرین معمر (بشریه) محسوب نمی شود؟
 (۱) خداوند آنچه را اصلاح است، انجام داده است. (۲) خداوند می تواند کسانی را که در خردسالی در گذشتند، کیفر دهد. (۳) لازم نیست خداوند همواره آنچه را که اصلاح است، انجام دهد. (۴) اراده خداوند فعلی از افعال اوست و این یا صفت ذات است، یا صفت فعل
- ۱۱۰- ایزد اصلی شهر باستانی ممفیس در مصر و نگهبان آثار هنری و هنرمندان کدام است؟
 (۱) آمون (۲) آتوم (۳) پتخ (۴) نون

تصوف و عرفان

- ۱۱۱- این بیت از سعدی «اگر درویش در حالی بماندی
 (۱) ابن الوقت بودن صوفی (۲) حال درویش (۳) عدم دوام مقام (۴) عدم دوام حال
- ۱۱۲- این بیت شیخ محمود شبستری «نمی دانم بهر جایی که هستی
 (۱) ترک عادت (۲) رستگاری (۳) خلاف رسم و عادت کن که رستی» ناظر به کدام گزینه است؟
 (۱) عدم علاقه به دنیا (۲) مخالفت با نفس (۳) مخالفت با عادت (۴) مخالفت با رستگاری
- ۱۱۳- عبارت «علیکم بحفظ السرایر فإنه مطلع علی الضمائر»، به کدام گزینه اشاره دارد؟
 (۱) حال مشاهدت (۲) حال مراقبت (۳) حال قرب (۴) حال یقین
- ۱۱۴- کدام سلسله با گوشه نشینی و زهد مخالف است؟
 (۱) نقشبندیه (۲) قادریه (۳) ذهبیه (۴) چشتیه
- ۱۱۵- چه کسی زهد را در مکتب خراسان به تصوف واقعی اعتلاء داد؟
 (۱) ابوالقاسم قشیری (۲) ابراهیم ادهم (۳) بایزید بسطامی (۴) حاتم اصم
- ۱۱۶- وصول به مقام «علم یقین» به مدد میسر است.
 (۱) اولیاء (۲) انبیاء (۳) ابدال (۴) اوتاد
- ۱۱۷- تعلیم چه کسی بیشتر بر توحید و معرفت بود و اصحاب او را به همین سبب ارباب توحید می خواندند؟
 (۱) جنید (۲) سفیان ثوری (۳) سری سقطی (۴) معروف کرخی
- ۱۱۸- کدام یک از عرفای زیر، فرقه ملامتیه را تأیید کرده است؟
 (۱) ابوالقاسم قشیری (۲) شهاب الدین سهروردی (۳) محی الدین عربی (۴) هجویری غزنوی
- ۱۱۹- کدام کتاب در پیدایش احیاء العلوم غزالی تأثیر زیادی داشت؟
 (۱) اللمع فی التصوف (۲) رساله قشیریه (۳) قوت القلوب (۴) کشف المحجوب
- ۱۲۰- پیروان مذهب گنوسی نجات اهل روح را بوسیله میسر می دانستند.
 (۱) ایمان (۲) ریاضت (۳) عمل (۴) عرفان
- ۱۲۱- عطار نخستین وادی سلوک و آخرین آن را به ترتیب می نامد.
 (۱) استغنا- توحید (۲) طلب - استغنا (۳) طلب - فقر و فنا (۴) معرفت - عشق
- ۱۲۲- عبارت «سیر الی الله وقتی منتهی شود که بادیه وجود را به قدم صدق یکبارگی قطع کند» به کدام گزینه اشاره دارد؟
 (۱) محبت الهی (۲) فنا فی الله (۳) صدق و اخلاص (۴) بقاء بالله
- ۱۲۳- «تجوهر» چیست؟
 (۱) فنا در پرتو ذات (۲) نور الهی پیدا کردن (۳) وحدت وجود (۴) هم جوهر شدن با خدا
- ۱۲۴- بیت «خلاف طریقت بود کاویا
 (۱) رجاء در وسعت رحمت خدا (۲) رجاء توأم با خوف (۳) رجاء در صواب (۴) رجاء عارف واصل
- ۱۲۵- روزه داری و الزام گرسنگی که در نزد و عیسویان همچون نوعی عبادت تلقی می شد، در نزد صوفیه اهمیت فوق العاده ای داشت.
 (۱) زردشتیان (۲) گنوسی ها (۳) مانویان (۴) یهودی ها
- ۱۲۶- حدیث پیامبر (ص) «لی مع الله وقت لایسعی فیه ملک مقرب و لانی مرسل» به کدام گزینه اشاره دارد؟
 (۱) ابن الوقت بودن صوفی (۲) بقای حال (۳) بقای مقام (۴) عدم دوام حال
- ۱۲۷- پیروان سلسله نقشبندیه چه کسی را رتبه خاص ولایت و نبوت می دانند؟
 (۱) ابراهیم خلیل (۲) ابوبکر (۳) اویس قرنی (۴) علی بن ابیطالب (ع)
- ۱۲۸- اصل «طیران واحد به سوی واحد» یکی از اصول حکمت است.
 (۱) افلاطون (۲) سهروردی (۳) فلوطین (۴) عین القضاة
- ۱۲۹- کدام گزینه در مورد توحید ایمانی درست نیست؟
 (۱) توحید استدلالی (۲) توحید امثالی (۳) توحید تقلیدی (۴) توحید تعبیدی

- ۱۳۰- عبارت «زوال حس و اضمحلال نفس» به کدام گزینه اشاره دارد؟
 (۱) توبه (۲) قرب (۳) مراقبت (۴) مخالفت با نفس
- ۱۳۱- کسی که صبرش در خدا و برای خدا و بوسیله خداست، او را می‌نامند.
 (۱) صبار (۲) صبور (۳) صابر (۴) متصبر
- ۱۳۲- چه کسی به طریق اویسی مرید بایزید بسطامی بوده است؟
 (۱) ابوالحسن خرقانی (۲) ابوسعید ابی‌الخیر (۳) احمد غزالی (۴) قطب‌الدین حیدر
- ۱۳۳- به عقیده غالب بزرگان صوفیه برای وصول به حقیقت، شرط لازم و شرط کافی است.
 (۱) توکل - تسلیم (۲) توحید - فضل خداوند (۳) توحید - تسلیم (۴) مجاهدت نفس - فضل خداوند
- ۱۳۴- از کدام گروه در قرآن تعبیر به «فتیه» شده است؟
 (۱) انصار (۲) اصحاب کهف (۳) اصحاب اخدود (۴) حواریون عیسی
- ۱۳۵- ابوالنجیب سهروردی آغاز و میان و آخر تصوف را به ترتیب می‌داند.
 (۱) موهبت - علم - عمل (۲) محبت - علم - عمل (۳) علم - عمل - محبت (۴) علم - عمل - موهبت
- ۱۳۶- در کدام مرتبه عارف از خود بیرون برده نمی‌شود، بلکه به اعماق وجود خویش برده می‌شود؟
 (۱) جذب (۲) ذکر (۳) مراقبه (۴) وجد
- ۱۳۷- «قلاوز» در اصطلاح عرفانی اشاره به چه چیزی دارد؟
 (۱) پیر (۲) خرقه (۳) طریقت (۴) مرید
- ۱۳۸- در اصطلاح اهل عرفان امری است که وارد می‌شود بر قلوب عارفین در موقع تأمل و حضور و تفکر آنها که آنها را از تأمل و تفکر حاجب گردد.
 (۱) حیرت (۲) عنایت (۳) غیرت (۴) غمزه
- ۱۳۹- مضمون اصلی «نی‌نامه» مولوی کدام است؟
 (۱) مبارزه با نفس (۲) مخالفت با عالم کثرت (۳) نگرانی روح از حبس بدن (۴) اشتیاق روح به عالم الهی
- ۱۴۰- عرفا خواب و حال استغراق که ناشی از حصر توجه در ذکر یا مذکور باشد را چه می‌گویند؟
 (۱) وحی دل (۲) واقعه (۳) محو (۴) موت پیش از مرگ

- ۱۴۱- کدام گزینه جزء اصول ششگانه جمال عبدالناصر برای انقلاب مصر نبود؟
 (۱) ریشه‌کنی استعمار
 (۲) جنگ با اسرائیل
 (۳) ایجاد یک ارتش نیرومند ملی
 (۴) برپایی یک نظام دمکراتیک سالم
- ۱۴۲- کدام گزینه از اصلاحات امان الله خان در افغانستان نمی‌باشد؟
 (۱) اعزام دانشجو به غرب
 (۲) توسعه کشاورزی سنتی
 (۳) تدوین قانون اساسی (۱۹۲۳)
 (۴) جدایی دین از سیاست و امور زنان
- ۱۴۳- کدام نشریه، تصویری روشن از تجددطلبی در جهان اسلام را عرضه می‌کرد و در کجا و توسط چه کسانی اداره می‌شد؟
 (۱) نورالاسلام - قاهره - محمد عبده و رشید رضا
 (۲) صور اسرافیل - تهران - ملک المتکلمین و سید جمال الدین اصفهانی
 (۳) مجله‌الزهر - قاهره - سید محمد الخضر و محمد فرید وجدی
 (۴) عروة الوثقی - استانبول - جمال الدین اسدآبادی و محمد عبده
- ۱۴۴- نهضت‌های اسلامی مهدی، سنوسی، محمدیه و شاه ولی الله به ترتیب در کدام کشورها ظهور کرد؟
 (۱) ایران - سودان - هند - قفقاز
 (۲) سوئدان - لیبی - اندونزی - هند
 (۳) کشمیر - تونس - قفقاز - ایران
 (۴) لیبی - مصر - مالزی - کشمیر
- ۱۴۵- ابناء الخلائف در کجا و بر چه کسانی اطلاق می‌شد؟
 (۱) اندلس - امویان
 (۲) حلب - حمدانیان
 (۳) مصر - فاطمیان
 (۴) یمن - زیدیه
- ۱۴۶- مدینه الزهرا را چه کسی و در کجا ساخت؟
 (۱) المعزالدین الله - قاهره
 (۲) ابن ابی عامر - طلیطله
 (۳) عضدالدوله دیلمی - بغداد
 (۴) عبدالرحمان ناصر - قرطبه
- ۱۴۷- مهم‌ترین آشوبگر دوران القائم بامرالله فاطمی کیست و به دست چه کسی منکوب شد؟
 (۱) ابورکوه - الحاکم بامرالله
 (۲) ابوحاتم خارجی صقری - المعزالدین الله
 (۳) ابویزید مخلد بن کیداد خارجی - اسماعیل المنصور
 (۴) ابوالمعاشر اسدی - الحافظ لدین الله
- ۱۴۸- عبدالملک بن مروان پس از قتل زهیر بن قیس بلوی چه کسی را برای جنگ با بربرها به افریقیه فرستاد و او کدام شهر افریقیه را گشود و ویران کرد؟
 (۱) حسان بن نعمان غسانی - قرطاجنه « کارتاژ »
 (۲) عقبه بن نافع فهري - قیروان « کاروان »
 (۳) معاویه بن خدیج سکونی - برقه « سیرنائیکا »
 (۴) یزید بن ابی مسلم - تونس « ترشیس »
- ۱۴۹- نخستین بار کدام حاکم مصر اقدام به تأسیس بیمارستان کرد؟ این بیمارستان در کجا بود؟
 (۱) احمد بن طولون - فسطاط
 (۲) خمارویه - قاهره
 (۳) قلاوون - قطائع
 (۴) محمد بن طنج - اسکندریه
- ۱۵۰- رقبای جدی احمد بن طولون و اخشید در برپایی حکومت مستقل در مصر به ترتیب چه کسانی بودند؟
 (۱) قاضی القضاة - ابن رائق
 (۲) شقیر - والی اسکندریه
 (۳) ابن رائق - ابن فرات
 (۴) احمد بن مدبر - محمد بن علی ماذری
- ۱۵۱- لبنان در زمان کدام سلطان عثمانی و در چه سالی استقلال یافت و نخستین والی آن چه نام داشت؟
 (۱) عبدالمجید اول - ۱۸۶۱ م - داوود پاشا
 (۲) عبدالمجید دوم - ۱۸۴۰ م - امیر بشیر شهابی
 (۳) عبدالحمید - ۱۸۴۰ م - امیر بشیر شهابی
 (۴) عبدالمجید دوم - ۱۸۳۹ م - فخرالدین دوم
- ۱۵۲- پسر معز ملقب به جوهر سردار خود را برای سرکوب به سرزمین فرستاد.
 (۱) منصور، الحاکم، انوشکین، غزه
 (۲) معدة، الظاهر، ابورکوه، برقه
 (۳) معدة، المستنصر، دزبری، مقطم
 (۴) نزار، العزیز، افتکین، شام
- ۱۵۳- سرسخت‌ترین دشمن صفویان در منطقه ماوراءالنهر و بخشی از خراسان که بارها در نبرد با صفویه شکست خورد و سرانجام قلمرو آنان به تصرف خان‌های آستراخان درآمد، کدامند؟
 (۱) بابریان
 (۲) تیموریان
 (۳) جانیان
 (۴) شیبانیان
- ۱۵۴- کدام اتحادیه از امرای محلی غرب و شمال غرب ایران در برابر حملات تیمور تشکیل شد و بر اثر حمله او در هم شکست؟
 (۱) آل جلایر و آق قویونلو
 (۲) آل جلایر و آل مظفر
 (۳) قره قویونلو و آل جلایر
 (۴) قره قویونلو و آق قویونلو
- ۱۵۵- پس از تأسیس دولت صفوی کدام مناصب مهم ذیل به قزلباشان واگذار شد؟
 (۱) امارت - وزارت - قاپوچی باشی
 (۲) صدارت - وزارت - وکالت همایونی
 (۳) وکالت همایونی - امیرالامرایی - قورچی باشی
 (۴) وزارت - امیرالامرایی - صدارت
- ۱۵۶- مهم‌ترین نبرد میان اسماعیل و الوند آق قویونلو چه نام داشت و نتیجه آن چه بود؟
 (۱) المابلاغی - شکست اسماعیل
 (۲) چالدران - شکست الوند
 (۳) شرور - شکست الوند
 (۴) قلعه مریوان - شکست اسماعیل
- ۱۵۷- نتیجه جنگ‌های سه گانه مراد چهارم و صفی اول چه بود؟
 (۱) پیمان صلح زهاب و واگذاری عراق به عثمانیان
 (۲) پیمان صلح آماسیه و واگذاری گرجستان به دولت عثمانی
 (۳) پیمان صلح استانبول و واگذاری آذربایجان به دولت صفوی
 (۴) پیمان صلح سراب و واگذاری ارمنستان به دولت صفوی
- ۱۵۸- کدام گزینه درست است؟
 (۱) هادی برای نخستین بار سازمانی برای مبارزه با زنداقه بر پا کرد.
 (۲) هارون قیام حسین بن علی، شهید فخ را در اطراف مکه سرکوب کرد.
 (۳) سنباد به سال ۱۴۵ به خونخواهی مقنع بر عباسیان شورش کرد و در ری سرکوب شد.
 (۴) ابراهیم بن عبدالله پس از قتل نفس زکیه در بصره قیام کرد و به سال ۱۴۵ در باخمیری به قتل رسید.

- ۱۵۹- قیام محمد بن قاسم علوی، سرکوب شورش زُط و فتح عموریه در زمان کدام خلیفه عباسی روی داد؟
 (۱) الواثق (۲) المعتصم (۳) المتوکل (۴) مأمون
- ۱۶۰- کدام یک از فرمانروایان بویهی به علم و دانش توجه بیشتری داشت و از دانشمندان حمایت می‌کرد؟
 (۱) بهاء الدوله (۲) عضالدوله (۳) معزالدوله (۴) فخرالدوله
- ۱۶۱- کدام گزینه درست است؟
 (۱) سلطان محمد خوارزمشاه پس از مقاومتی دلیرانه در برابر مغولان کشته شد.
 (۲) اتابکان و حاکمان محلی ایران به عنوان مخالفت با خلیفه با هولاکو همکاری کردند.
 (۳) المستعصم بالله به امید همکاری و حمایت ایوبیان و ممالیک از تسلیم در برابر هولاکو خودداری کرد.
 (۴) هولاکو به خلیفه عباسی قول داد به شرط همکاری با او در مبارزه با ممالیک از عزل خلیفه خودداری خواهد کرد.
- ۱۶۲- کدام گزینه دربارهٔ امیرالامرایی در دورهٔ آل بویه درست است؟
 (۱) به صورت موروثی در خاندان بویه باقی ماند.
 (۲) همچنان به شیوهٔ پیشین ادامه یافت.
 (۳) بخشی از اختیارات او به وزیر و بخشی دیگر به خلیفه منتقل شد. (۴) بنا بر خواست خلیفه اختیارات او به وزیر رسید.
- ۱۶۳- کدام یک از سلاطین غزنوی و در چه سالی به ری لشکر کشید و به حکومت بویهیان در آن دیار پایان داد؟
 (۱) مسعود - ۴۳۰ (۲) محمود - ۴۲۵ (۳) مسعود - ۴۲۲ (۴) محمود - ۴۲۰
- ۱۶۴- کدام یک از خلفای عباسی از عقاید معتزله دربارهٔ خلق قرآن حمایت کردند؟
 (۱) مأمون - معتصم - واثق (۲) منصور - سفاح - مهدی (۳) واثق - مستعین - منتصر (۴) هادی - هارون - مأمون
- ۱۶۵- آخرین امیر بویهی که بود؟ فرجام او چه بود؟
 (۱) مرزبان مشهور به عمادالدوله - به دست طوایف شبانکاره کشته شد.
 (۲) جلال الدین مشهور به سماء الدوله - به دست سلطان آلب ارسلان کشته شد.
 (۳) خسرو فیروز مشهور به الملک الرحیم - به دست طغرل بیگ سلجوقی به ری تبعید شد.
 (۴) خسرو فیروز مشهور به مشرف الدوله - به دست سلطان طغرل سلجوقی تبعید و سپس کشته شد.
- ۱۶۶- عمرو بن سعید بن عاص که بود؟ سرانجام او چه شد؟
 (۱) از سرداران عبدالله بن زبیر بود که به دست مختار کشته شد.
 (۲) از اطرافیان مختار بود که در نبرد با شورشیان کوفه به قتل رسید.
 (۳) از سرداران اموی است که در آغاز خلافت مروان بر او شورید و به قتل رسید.
 (۴) از سرداران اموی است که بر عبدالملک شورید و سرانجام به توطئه او کشته شد.
- ۱۶۷- کدام یک از گروه‌های خوارج فعالیت‌های سیاسی خود را در عصر اموی در یمامه و بحرین متمرکز ساختند؟ رهبر آنان که بود؟
 (۱) ازارقه - نجدة بن عامر (۲) اباضیه - عبدالله بن اباض (۳) صفریه - عبدالله بن ازرق (۴) نجدیه - نجدة بن عامر
- ۱۶۸- کدام گزینه درست است؟
 (۱) حنظله بن صفوان کلبی در نبرد اصنام در برابر طوایف بربر شکست خورد.
 (۲) خوارج ازارقه در سال ۱۰۵ ق در منطقه شام سپاه اموی را شکست دادند.
 (۳) یزید سوم با حمایت از اعراب شمالی زمینه شورش اعراب جنوبی را بر ضد امویان فراهم ساخت.
 (۴) سمح بن مالک خولانی سردار اموی برای نخستین بار از کوه‌های پیرنه گذشت اما در نبرد تولوز شکست خورد و به قتل رسید.
- ۱۶۹- کدام گزینه دربارهٔ مهم‌ترین نبردهایی که پیش از قادسیه میان ایرانیان و مسلمانان به وقوع پیوست، درست است؟
 (۱) جسر - کسکر - جلواء - مدائن (۲) جسر - نهاوند - جلواء - بویب (۳) حیره - کسکر - جسر - بویب (۴) حیره - بویب - جسر - مهران
- ۱۷۰- سردسته معترضان شهر مدینه در برابر خلیفه سوم چه کسانی بودند؟
 (۱) زبیر - طلحه - عبدالله بن عامر (۲) عمرو عاص - طلحه - زبیر (۳) عبدالله بن سبا - عبدالله بن عامر - زبیر (۴) عبدالله بن عامر - ابن ابی سرح - طلحه
- ۱۷۱- کدام یک از مشرکان در معارضه با رسول خدا (ص) می‌گفت: سَأَنْزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ ... و به نقل داستان‌های پهلوانان ایرانی می‌پرداخت؟
 (۱) سعید بن عاص (۲) عقبه بن ابی معیط (۳) نضر بن حارث (۴) ولید بن مغیره
- ۱۷۲- رسول خدا (ص)، پس از فتح مکه را به مکه و را برای بر این شهر گماشت.
 (۱) ابوسفیان، امارت - سعد بن معاذ، گردآوری صدقات (۲) سهیل بن عمرو، امارت - ابوسفیان، گردآوری صدقات (۳) عتاب بن أسید، امارت - معاذ بن جبل، تعلیم قرآن (۴) معاذ بن جبل، امارت - ابی بن کعب، تعلیم قرآن و احکام
- ۱۷۳- غزوه احد در چه تاریخی رخ داد؟ علت اصلی شکست مسلمانان در این غزوه چه بود؟
 (۱) شوال سال سوم هجری - انگیزهٔ غنیمت‌جویی مسلمانان (۲) شوال سال چهارم هجری - ضعف بنیهٔ مالی مسلمانان (۳) شوال سال سوم هجری - برتری نیروی نظامی قریش (۴) رمضان سال چهارم هجری - کناره‌گیری منافقان از جنگ
- ۱۷۴- قبله در سال چندم هجرت از بیت‌المقدس به کعبه تغییر یافت؟ چرا؟
 (۱) دوم - به سبب سرزنش یهودیان (۲) سوم - به سبب سرزنش منافقان (۳) دوم - به سبب سرزنش مشرکان قریش (۴) اول - به سبب سرزنش یهودیان و منافقان

- ۱۷۵- هر یک از دولت‌های عرب بنی لخم، تدمر، کنده و غسان به ترتیب در کدام شهر یا منطقه پدید آمد؟
 (۱) ذوقار - حیره - ذومة الجندل - جلق شام
 (۲) ذوقار - حلب - حیره - یرموک
 (۳) حیره - خلیج عقبه - پتره - ذومة الجندل
 (۴) حیره - حلب - ذومة الجندل - جلق شام
- ۱۷۶- کدام خاندان ایرانی از قرن چهارم تا قرن ششم هجری نقش مهمی در گسترش و تثبیت شیعه در ایران داشت؟
 (۱) آل ساذان
 (۲) آل بابویه
 (۳) آل زباره
 (۴) نوبختیان
- ۱۷۷- نایبان خاص امام زمان (ع) به ترتیب عبارت بودند از
 (۱) عثمان بن سعید - محمد بن عثمان - علی بن محمد سمری - حسین بن روح
 (۲) عثمان بن سعید - محمد بن عثمان - حسین بن روح - علی بن محمد سمری
 (۳) عثمان بن سعید - حسین بن روح - محمد بن عثمان - علی بن محمد سمری
 (۴) علی بن محمد سمری - محمد بن عثمان - عثمان بن سعید - حسین بن روح
- ۱۷۸- دولت مرعشیان توسط چه کسی و در چه سالی تأسیس و به دست چه کسی منقرض شد؟
 (۱) سید علی کیا - ۸۶۰ ق - توسط امیر تیمور
 (۲) سید کمال الدین مرعشی - ۷۶۵ ق - توسط صفویان
 (۳) کمال الدین مرعشی - ۷۶۰ ق - توسط امرای محلی مازندران
 (۴) سید قوام الدین مرعشی - ۷۶۰ ق - توسط امیر تیمور
- ۱۷۹- مبارزه با غلو و غالیگری از کدام مکتب حدیثی - علمی شیعه آغاز گردید؟
 (۱) مدینه
 (۲) کوفه
 (۳) قم
 (۴) بغداد
- ۱۸۰- کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) عدم اعتقاد زیدیه به نص خفی در امامت، موجب پذیرفتن امامت مفضول گردید.
 (۲) عدم اعتقاد زیدیه به عصمت امام و نص جلی موجب پذیرفتن امامت مفضول گردید.
 (۳) زیدیه در بیشتر احکام فقهی به فقه امامیه و در پاره‌ای احکام به فقه حنفی گرایش دارند.
 (۴) زیدیه معتقد به افضلیت امام علی و اولویت او در خلافت و در عین حال تجویز تقدم مفضول بر فاضل در خلافت بودند.
- فرهنگ و تمدن اسلامی
- ۱۸۱- کدام گزینه در مورد اندیشه سیاسی اخوان المسلمین صحیح نیست؟
 (۱) در نبود خلیفه، تشکیل حکومت اسلامی ممکن نیست.
 (۲) برای ایجاد حکومتی واحد برای تمام مسلمین وجود خلیفه ضرورت دارد.
 (۳) در حکومت اسلامی، اقدامات مسئولین براساس مشورت با زیردستان است.
 (۴) در نبود خلیفه، تشکیل حکومت اسلامی از طریق رهبری که منتخبین جامعه اسلامی برگزینند، ممکن می‌شود.
- ۱۸۲- از دیدگاه اقبال لاهوری کدام یک از گزینه‌های زیر نقشی در ضعف مسلمین نداشت؟
 (۱) توسعه نیافتگی صنعتی
 (۲) تنبلی و بی‌ایمانی مسلمانان
 (۳) نفوذ و گسترش تصوف در میان مسلمانان
 (۴) قصور مسلمانان در آشتی دادن الهیات اسلامی با فلسفه و علم اروپایی
- ۱۸۳- کدام گزینه در مورد علل پیشتازی اسپانیا در اسلام‌شناسی در قرون وسطی صحیح نیست؟
 (۱) سیاست ضد اسلامی کلیسای کاتولیک
 (۲) تلاش مسلمانان اسپانیا در معرفی اسلام به غرب
 (۳) سابقه حضور سیاسی - تمدنی مسلمانان در اسپانیا
 (۴) وجود یهودیان و مستعربان آشنا با زبان عربی و علوم مسلمین در اسپانیا
- ۱۸۴- مطالعات علمی مبلغین مسیحی در مورد اسلام از این جهت حائز اهمیت است که:
 (۱) بازبانهای ملل مسلمان به ویژه ادبیات عرب آشنایی داشتند.
 (۲) در مطالعات اسلامی جزء پیشگامان محسوب می‌شوند.
 (۳) قادر به درک امکان ایجاد مناسبات بین مسیحیت و اسلام بودند.
 (۴) مبلغین مسیحی اولین کسانی بودند که اسلام را در متن جوامع اسلامی بررسی کردند.
- ۱۸۵- کدام یک از جغرافیادانان بر خلاف ابن خردادبه و یعقوبی مکه و عربستان را بر عراق و ایران شهر برتری می‌دهند؟
 (۱) مسعودی - ابوزید بلخی
 (۲) مسعودی - ابن الفقیه
 (۳) قدامة بن جعفر - ابن رسته
 (۴) ابوزید بلخی - جیهانی
- ۱۸۶- «کتاب المشترك وضعاً و المختلف صقلاً» از کیست؟ در چه تاریخی تدوین شده و مشتمل بر چیست؟
 (۱) یاقوت - ۶۲۳ ق - اعلام جغرافیایی همنام که در جاهای مختلف واقع‌اند.
 (۲) ادریسی - ۵۶۱ ق - درباب مشترکات جغرافیایی شهرها و اختلافات مکانی آنها.
 (۳) ابوالفداء - ۷۳۱ ق - درباره مشابهات و اختلافات شهرها و مناطق جغرافیایی جهان اسلام
 (۴) ادریسی - ۵۶۲ ق - درباره شهرهایی که به لحاظ جغرافیایی مانند هم ولی به لحاظ موقعیت متفاوتند.
- ۱۸۷- کدام دانشمند پایه‌های علم جغرافیا را در میان مسلمانان نهاد؟ کتاب وی چه نام داشت؟
 (۱) یعقوبی - کتاب البلدان
 (۲) محمد بن موسی خوارزمی - صورة الارض
 (۳) هشام بن محمد کلبی - کتاب الاقالیم
 (۴) محمد بن اسحاق کندی - رسالة فی الربع المسکون
- ۱۸۸- مسلمانان کدام شهر قدیمی فارس را اصطخر نام نهادند؟ آثار و خرابه‌های کدام سلسله ایرانی در آنجا وجود دارد؟
 (۱) شاپور خره - سلوکیان
 (۲) شاپور خواست - ساسانیان
 (۳) پرسپولیس - هخامنشیان
 (۴) اکباتان - اشکانیان
- ۱۸۹- کدام دانشمند مسلمان در کدام کتاب تأثیر ماه را در جزر و مد بررسی کرده است؟
 (۱) ابن هیثم - المناظر و المرايا
 (۲) ابومعشر بلخی - المدخل الکبیر
 (۳) ابوریحانی بیرونی - قانون مسعودی
 (۴) ابوریحان بیرونی - تحدید نهایات الاماکن

- ۱۹۰- در کدام کتاب برای اندازه‌گیری طول و عرض جغرافیایی روش تازه‌ای عرضه شده است؟ مؤلف این کتاب کیست؟
 (۱) تحدید نهايات الاماکن - ابوریحان بیرونی
 (۲) رساله فی الربع المسکون - ابواسحاق کندی
 (۳) صور الاقالیم - ابوعبدالله محمد مقدسی
 (۴) نزهة المشتاق - ابوعبدالله ادیسی
- ۱۹۱- کدام اثر به روش ترکیبی نوشته شده است؟
 (۱) تاریخ بیهقی
 (۲) تجارب‌الامم مسکویه
 (۳) فتوح‌البلدان بلاذری
 (۴) مقتل ابومخنف
- ۱۹۲- کدام یک از آثار نجومی نوشته ابومعشر بلخی نیست؟
 (۱) المدخل الی احکام النجوم
 (۲) کتاب الانواء
 (۳) کتاب الألوف
 (۴) جوامع علم النجوم
- ۱۹۳- مسلمانان چه تغییری در تالیف کتب طبی به وجود آوردند؟
 (۱) کتب طبی پیشینیان را خلاصه و به عربی ترجمه کردند.
 (۲) هیچگونه تغییری در کتب به وجود نیاوردند و فقط به عربی ترجمه کردند.
 (۳) رساله‌های کوتاه علمی را به دایرة المعارف‌های طبی تبدیل کردند.
 (۴) تنها به وضع اصطلاحات مناسب عربی به جای الفاظ متون اصلی پرداختند.
- ۱۹۴- مسلمانان در نهضت ترجمه علوم دخیله یا بیگانه را بیشتر از کدام یک از کشورها اخذ کردند؟
 (۱) ایران
 (۲) مصر
 (۳) هند
 (۴) یونان
- ۱۹۵- کدام گزینه درباره موضوع و زمان تالیف کتاب «اختیارات بدیعی» درست است؟
 (۱) داروشناسی - ایلخانی
 (۲) داروشناسی - صفوی
 (۳) نجوم - سلاجقه
 (۴) نجوم - صفوی
- ۱۹۶- کتاب «المدخل الکبیر» تالیف کیست و درباره چه علمی است؟
 (۱) ابونصر فارابی - منطق
 (۲) ابومعشر بلخی - نجوم
 (۳) ابوریحانی بیرونی - صیدنه
 (۴) عبدالرحمان صفوی - ریاضی
- ۱۹۷- مخالفت فقها و محدثین با فلسفه بیشتر در چه موضوعی و در ریاضیات بیشتر با کدام شاخه آن بود؟
 (۱) الهیات ارسطویی - علم هندسه.
 (۲) فلسفه نوافلاطونی - علم حساب.
 (۳) فلسفه فیثاغورثی - علم تقویم.
 (۴) فلسفه هندوئی - علم جبر.
- ۱۹۸- کدام دانشمند قرن دوم میلادی با پیروی از آراء هیپارخوس کتاب معروف خود را تدوین کرد، نام کتاب او چیست؟
 (۱) اوریباسیوس - کتاب الادویة المفردة.
 (۲) بطلمیوس قلوذی - کتاب الجغرافیا.
 (۳) جالینوس برغامسی - کتاب جوامع الکلم.
 (۴) هیروفیلوس - کتاب التشریح.
- ۱۹۹- رازی در عقاید خود از آرای کدام فلاسفه و فرقه‌های مذهبی قبل از اسلام متأثر بوده است؟
 (۱) افلاطون - اصول عقاید مانویان - عقاید مزدکیان.
 (۲) ارسطو - نو افلاطونیان جدید - اصول عقاید مزدکیان.
 (۳) فیثاغورثیان - سقراط - اصول عقاید مانویان.
 (۴) مرقیونیان - اصول عقاید هندوان - عقاید مزدیسنا.
- ۲۰۰- صومعه در کدام سرزمین اسلامی به معنایی جز معنای مشهورش به کار می‌رود و مراد از آن چیست؟
 (۱) اندلس - رباط
 (۲) تونس - مناره
 (۳) سوریه - شبستان
 (۴) مصر - خانقاه
- ۲۰۱- تالار گنبد دار واقع در شمال مسجد جامع اصفهان توسط چه کسی و در چه تاریخی و به چه منظوری ساخته شد؟
 (۱) نظام‌الملک - ۴۸۰ ق - رقابت با تاج‌الملک
 (۲) ملک‌شاه - ۴۸۰ ق - ایجاد فضای کافی و مسقف
 (۳) تاج‌الملک - ۴۸۱ ق - رقابت با نظام‌الملک
 (۴) الب ارسلان - ۴۶۳ ق - به توصیه نظام‌الملک
- ۲۰۲- مسجد جامع قزوین در چه تاریخی و توسط چه کسی دارای تالار گنبددار شد و در کدام دوره به مسجد چهار ایوانی بدل گردید؟
 (۱) ۵۰۵ ق - خمارتاش - صفویه
 (۲) ۵۱۵ ق - تاج‌الملک - سلجوقی
 (۳) ۵۱۵ ق - حاکم وقت - تیموری
 (۴) ۵۳۰ ق - حاکم محلی - سلجوقی
- ۲۰۳- ظروف سفالین کدام دوره با هدف خلق اثر هنری و زینتی ساخته می‌شد و بیشتر متعلق به کدام نواحی بود؟
 (۱) دوره تیموری - کاشان و ری و سلطان‌آباد
 (۲) سده هشتم - کاشان و ری و ساوه
 (۳) سده ششم - کاشان و سلطان‌آباد
 (۴) سده‌های ۶ و ۷ - گرگان و کاشان
- ۲۰۴- دارالعلم فاطمی چگونه اداره می‌شد؟
 (۱) خلیفه ریاست عالی و داعی‌الدعاة مدیر اجرایی و علمی بود.
 (۲) مدرس اول مدیر علمی و قاضی‌القضاة مدیر اجرایی بود.
 (۳) قاضی‌القضاة مدیر اجرایی و داعی‌الدعاة مدیر علمی و آموزشی بود.
 (۴) قاضی‌القضاة ناظر موقوفات و سرپرستی امور دارالعلم را بر عهده داشت.
- ۲۰۵- «مناولون» در کتابخانه‌ها چه کسانی بودند؟
 (۱) نظافت کاران کتابخانه
 (۲) فهرست نویسان کتاب‌ها
 (۳) همان قوام یا سرپرستان کتابخانه‌ها
 (۴) خدمتگزارانی که از جای کتاب‌ها آگاهی داشتند نه محتوای آنها
- ۲۰۶- مهمترین عوامل گسترش مدرسه‌سازی در حکومت ممالیک چه بود؟
 (۱) کثرت عالمان دینی و تشویق حاکمان به مدرسه‌سازی - ثروت فراوان سلاطین مملوک
 (۲) احساس ناامنی اقتصادی و سیاسی از سوی دولتمردان - ثروت فراوان سلاطین.
 (۳) هجرت عالمان سرزمین‌های شرقی به مصر پس از حمله مغول - عشق به کارنیک و کسب پاداش اخروی
 (۴) ثروتمندی مصریان - کوچ عالمان به مصر پس از حمله مغول - نگرانی از مصادره اموال و حفظ بخشی از آنها به وسیله موقوفات مدارس
- ۲۰۷- اولین مدارس در مصر در چه دوره‌ای تأسیس شد؟
 (۱) اوایل دوره ایوبیان
 (۲) اواخر دوره فاطمیان
 (۳) دوره زنگیان
 (۴) دوره ممالیک بحری
- ۲۰۸- کدام یک از مالیات‌ها در سال نهم هجری وضع شد؟
 (۱) خراج و عشر
 (۲) خمس و زکات
 (۳) جزیه و زکات
 (۴) جزیه و خراج

- ۲۰۹- در سازمان برید «سکه» به چه معنی بود؟
 (۱) منزلگاههای بریدی (۲) علامت اصحاب البرید (۳) علامت صاحب البرید (۴) دارالضرب تحت نظارت برید
- ۲۱۰- اصحاب الجوامک در دوره ممالیک به چه کسانی گفته می‌شد؟
 (۱) دیوانیانی که علاوه بر اقطاع، جامه یا حق جامه هم دریافت می‌کردند.
 (۲) دیوانیانی که در دیوان الطراز خدمت می‌کردند.
 (۳) دیوانیانی که اقطاع دریافت می‌کردند.
 (۴) دیوانیانی که حقوق نقدی دریافت می‌کردند.
- ۲۱۱- کدام گزینه درباره فیء نادرست است؟
 (۱) آنچه از اهل کتاب به عنوان مالیات اخذ می‌شد فیء نامیده می‌شد. (۲) در زمان پیامبر (ص) به غنایم فیء هم گفته می‌شد.
 (۳) عطا و مقرری مسلمانان از محل فیء قابل پرداخت بود. (۴) هرگونه درآمدی که وارد بیت‌المال می‌شد فیء خوانده می‌شد.
- ۲۱۲- خلیفه بن خیاط عصفری در تدوین طبقات بر کدام اصول تکیه کرده است؟
 (۱) خاندان- مشایخ- تاریخ وفات (۲) مشایخ- محل اقامت- سنوات (۳) نسب- طبقه- موطن (۴) نسل- تاریخ وفات- راویان
- ۲۱۳- کهن‌ترین تاریخ محلی از کیست و چه نام دارد؟
 (۱) ابوالولید محمدبن عبدالله ازرقی- اخبار مکه (۲) ابوبکر محمدبن جعفر نرشخی- تاریخ بخارا
 (۳) احمدبن ابی طاهر طیفور- تاریخ بغداد (۴) محمدبن اسحاق فاکهی- المنتقی فی اخبار ام القری
- ۲۱۴- کدام کتاب را برخی از مورخان بزرگ اسلامی «زبان گویای اشرافیت عرب» خوانده‌اند؟
 (۱) الانساب سمعانی (۲) انساب الاشراف بلاذری (۳) جمهرة الانساب العرب کلبی (۴) جمهرة الانساب العرب ابن حزم
- ۲۱۵- کدام مورخ مسلمان در کدام کتاب با تحلیلی محققانه علل انحطاط اسپانیای اسلامی را عرضه کرده است؟
 (۱) ابن حیان- المقتبس (۲) ابن خلدون- العبر (۳) قاضی صاعد- طبقات الامم (۴) مقرئ تلمسانی- نفع الطیب
- ۲۱۶- کهن‌ترین منبع تاریخی موجود مربوط به سرزمین سند کدام است؟ و مترجم آن کیست؟
 (۱) واقعات بابری- ظهیرالدین بابر (۲) طبقات ناصری- منهج سراج (۳) تاج المآثر- نظامی نیشابوری (۴) چچ‌نامه- علی بن حامد
- ۲۱۷- در کدام یک از انواع منابع تاریخ اسلام مواد و اطلاعات تاریخی، فرهنگی و علمی بیشتر به چشم می‌خورد؟
 (۱) انساب (۲) تواریخ عمومی (۳) طبقات (۴) فرق و مذاهب
- ۲۱۸- کدام یک از مورخان مسلمان «تاریخ را از علوم عقلی ندانسته و آن را علمی نقلی معرفی کرده و نمی‌توان آن را در معرض نقد قرار داد و درست و نادرست آن را اثبات کرد»؟
 (۱) واقدی (۲) طبری (۳) سخاوی (۴) ابن اثیر
- ۲۱۹- کدام یک از نویسندگان معاصر عرب وجود آثار مکتوب تاریخی ایرانی ترجمه شده از پهلوی به عربی را فاقد اندیشه و روش تاریخ‌نگاری و بی‌تأثیر در تاریخ‌نگاری اسلامی دانسته است؟
 (۱) شوقی ضیف (۲) عمر فروخ (۳) عبدالرحمن بدوی (۴) عبدالعزیز الدوری
- ۲۲۰- کدام یک از آثار زیر صرفاً درباره علم تاریخ است؟
 (۱) الشماریخ- المعارف ابن قتیبه (۲) العبر- الاعلان بالتوبیخ (۳) المختصر فی علم التاريخ- الاعلان بالتوبیخ (۴) المختصر فی علم التاريخ- مقدمه ابن خلدون